



Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 114. Ubi doceant SS. PP. & speciatim S. August., quòd attritio sufficiat
cum Sacramento.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

cere, voluerint ponit, disponere ad gratiam in Sa-
cramento, ergo mens Trid. non fuit docere, quod
attritio sufficiat cum Sacramento. R. Teste eo-
dem Palay. etiam voluerunt omitii haec, cum
attritio sine aliquo in Deum dilectionis motu esse vix
queat, neque tamen adversarii concedunt inde
inferri, quod cum attritione illa supernaturali
non adsit, vel non requiratur dilectionis mo-
tus: itaque n. cons., id enim satis docent verbis
n. 836. relatis. Quod autem voluerint omitii
priora ista verba, causa sufficiens fuit, ne praeju-
dicarent sententiæ Scotti & aliorum, qui dicunt
nullam contritionem pertinere ad constitutio-
nem Sacramenti, sed essentiam consistere in so-
la absolutione, actus autem pœnitentis esse con-
ditiones essentialiter prærequisitas.

Inst. Alexand. VII. in Decreto dato diu post
Trid. significat Ecclesiam nihil definivisse circa
sufficientiam attritionis pro Sacramento Pœ-
nitentiæ. R. Hoc solvendum esse nu. 876. Pol-
suntque de Trid. plura videri apud Francol. De
dolore l. i. c. 6.

845. Q. 114. Ubi doceant SS. PP. & speciatim S. Au-
gustin., quod attritio sufficiat cum Sacramento. R.
Locos & verba PP. addit Pinthereau à pag. 116.
sed speciatim ex S. Aug. Probatur 1. nam docet
illum dolorem sufficere pro confessione & ab-
solutione, qui præeunte fide concipitur ex for-
midine divini judicij, scribens enim in Epist. 254
aliis 104. ad Nectarium sic habet, Pœnitentia
impetrat veniam & purgat admissum, sed illa, qua
in vera religione agitur, quæ futurum Dei judicium
cogitat, non illa. quæ ad horam hominibus exhibetur
aut fingitur, non ut a delicto anima purgetur in
eternum, sed ut interim à præsenti reatu molestia via

cid

citò peritura liberetur; hinc Christianis confitentibus atque deprecantibus, qui delicto illo fuerant impli- cati.... pœnitentiae dolorem fructuosum esse credidi- mus, eisque ad correctionem sufficere existimavimus, quod inest cordibus eorum fides, quā considerare pos- sent, quid de adivino judicio formidare deberent. His verbis docet S. Aug., dolorem ex prævia fide conceptum per considerationem & formidi- nari divini judicii sufficere, etiam proximè, ad justificationem, nam dicit, quod impetrat veniam, purget admissum, animam purget in aeternum, suffi- ciat ad correctionem, atqui non sufficit sine Sacra- mento, ut certum est, ergo mens S. Aug. est, quod sufficiat cum Sacramento, ideoque dicit sufficere confitentibus atque deprecantibus, id est. penitentibus absolvi, quos pœnitent, qui rogant, qui pedes amplectuntur &c. Probatur 2. Qui, quantum 846. attinet ad actus prærequisitos, est verè Christianus ille est proximè dispositus ad fructuosum Bapti- sum, sed secundùm S. Aug., qui credit, & propter spem beatitudinis vel metum gehennæ fie- ri vult Christianus, ille, quantum attinet ad actus prærequisitos, est verè Christianus, ergo. Prob. min., nam S. Aug. l. De catechizandis rudib. c. 17. agens de aliquo, qui propter beatitudinem sempiternam.... vult fieri Christianus, ut non eat in ignem aeternum cum diabolo, de illo subjungit, ve- rè Christianus est.... qui etiam proficiendo perveniet ad talium animum, ut plus amet Dominum, quam ti- meat gehennam, ergo ex mente S. Aug. qui cre- dit, & propter spem vel metum fieri vult chri- stianus, quantum attinet ad actus prærequisitos, est verè Christianus.

Respondet Le Drou, per tò, verè Christianus est, significari, quod accedat ad fidem animo chri-

stiano, id est, tali, qui spem faciat eum à fidem non defecturum. Contrà est, nam priusquam possit facere spem non deficiendi à fide Christiana, debet supponi esse verè Christianus, & hoc habet, secundum S. Aug., si credit, speret beatitudinem ac metuat ignem æternum, ergo.

847. *Obji.* 1. S. Aug. l. de fide & operibus c. 10. docet actum charitatis prærequiri ante Baptismum, & ideo saepè alibi dicit rudes catechizandos de necessitate actus charitatis. Similia habet saepè alibi, uti fusè *Le Drou* Diff. 3. c. 5. R. Ex omnibus plus colligi non potest, quam unum quenque hominem etiam non baptizatum teneri ex præcepto charitatis diligere Deum super omnia, imprimis quam primum eum sufficienter cognoscit: Deinde saepius per vitam: præterea etiam in fine vitae, uti pluribus explicatum est l. 2. n. 133. & 144. Denique S. Aug. saepè commendat charitatem tanquam utilem ad omnia, sed nullibi assertat absolutam ejus ad Sacraenta necessitatem.

848. *Obji.* 2. Varia loca S. Aug. & PP. nam l. 1. De vera & falsa pœn. c. 9. ait, *Sine amore Dei nemo unquam invenit gratiam.* 2. Serm. 7. De tempore, Pœnitentiam certam non facit nisi odium peccati & amor Dei. 3. De civit. l. 1. c. 27., *Nisi desistant a peccatis habendo charitatem, quæ non agit perperam nil eis prodesse potest.* 4. Tract. 9. in *Joannem* & l. 2. contra Crescon. c. 12. *Charitas una si adsit, omnia illa recte fiunt, si autem desit illa, omnia frustra fiunt.* Similia saepè habet. 5. Ubi cunque agit de pœnitentia, semper inculcat amorem justitiae vel boni. 6. Clemens Alexandrinus dicit, *Absque charitate nihil gratum est Deo.* Similia passim habent etiam alii PP. R. ad 1. quod liberille non fit

sit S. Aug., uti expressè notatur ante caput 1. nam c. 17. citat S. Aug. tanquam authorem à se distinctum. Quisunque autem sit author, plus non vult, quām ad recuperandam gratiam requiri aliquem auctorem Dei, saltem concupiscentiæ, qui semper aderit, nam *spes sine amore esse non potest*, inquit S. Aug. Enchir. c. 8. Ad 2. & 3. Iстis locis agit de pœnitentia extra Sacramentum, qualem habent etiam infideles, hinc subjungit illud de Davide, *Tibi soli peccavi*, quod unque factum est sine Sacramento. Ad 4. Tantum vult, si charitas habitualis desit, nihil posse fieri meritorium vitæ æternæ, nec obtineri posse salutem. Ad 5. Ripal. De ente supern. tom. 3. d. 22. f. 12. à n. 138. & pluribus f. 19. rectè ostendit S. Aug. per amorem justitiae vel boni, item per similia verba non semper intelligere amorem benevolentiae vel amicitiae erga Deum, sed aliquem amorem Dei etiam concupiscentiae, vel ex motivo cuiuscumque virtutis. Videri potest Francol. De dolore l. 1. c. 3. Ad 6. Clemens loquitur de opere, quo homo fiat amicabiliter gratus Deo, certum enim est ex dictis l. 2. n. 132. non omne opus Deo gratum debere esse ex charitate. Denique multa alia, quæ adversarii vel ex Scriptura vel ex SS. PP. colligunt pro commendatione charitatis, non sunt ad rem, cum non loquantur de Sacramento Pœnitentiae.

Inst. S. Chrysostomus hom. 4. in 2. ad Corinth. ait, Ingemisce, non quòd pœnas daturus sis, nihil enim hoc est. R. Exemplo Davidis incitat ad id, quod perfectum est & justificat etiam extra Sacramentum, non autem ad id, quod simpliciter est necessarium cum Sacramento. Imò cùm

Gg 5. addat,

addat, *Ingemisse*, nec unquam hoc facere intermitte, patet non loqui de necessitate. Per Tò, Nihil enim hoc est, significat hoc esse parum & quasi nihil esse respectu Davidis : De cætero certum est talem attritionem esse aliquid, cùm secundum Trid. sit honesta, supernaturalis, meritoria. Plura circa SS. PP. videri possunt apud Francol. suprà.

849. Q. 115. *Ubi doceat S. Tho. quod attritio sufficiat cum Sacramento.* R. His locis. §. 1. In 4. Dist. 6. q. 1. a. 3. quæstiū 1. ad. 5. ait, *Ad hoc quod homo præparet se ad gratiam in Baptismo percipiendam, præexigitur fides sed non charitas, quia sufficit attrito præcedens, et si non sit contritio. Quod autem est de præparatione ab Baptismum, fatentur adversarii idem esse de præparatione ad Pœnitentiam, ergo.* Respondet Le Drou diss. 3. c 6. in fine, *S. Tho.* loqui de charitate habituali. *Contra* est 1. Nimis manifestum erat charitatem habitualē non esse præparationem ad gratiam, cùm gratia præsupponatur velut natura exīgens habitum charitatis & reliquarum virtutum, ergo non loquitur de habituali charitate sed de actuali, quæ sola esse poterat præparatio. 2. Ex modo pariformiter loquendi *S. Tho.*, talis charitas non præexigitur, qualis fides præexigitur, sed præexigitur fides actualis, ergo non præexigitur charitas actualis. 3. Illam charitatem dicit non præexigi, quæ alioqui esset contritio opposita attritioni, sed sola charitas actualis esset contritio opposita attritioni, ergo charitatem actualē dicit non præexigi.

850. §. 2. *S. Tho.* in 4. Dist. 22. q. 2. a. 1. quæstiū 3. O ait, *Quando aliquis accedit ad confessionem, contritus, non plene contritus, si obicem non ponat in ipsa confes-*